

Tekst inspreekmoment nieuw beleidskader Armoede en schulden namens Wijkraad Oosterflank
woensdag 23 augustus 2023

Geachte commissieleden,

Mijn naam is Danielle Makabori, ik ben voorzitter van de Wijkraad Oosterflank.

Dank voor de uitnodiging en gelegenheid om te komen inspreken over zo een belangrijk onderwerp als armoede en schulden. Een onderwerp dat helaas steeds meer Rotterdammers raakt.

Niet voor niets spreken Warm Rotterdam en de Brede Raad 010 van code rood. Dat alarmsignaal onderschrijven wij vanuit Oosterflank.

Stelt u zich eens voor, u bent een alleenstaande mevrouw van middelbare leeftijd, weduwe, en bent terminaal ziek. Ooit weer werken en een hoger inkomen zit er niet meer in. Voor uw levensonderhoud bent u al enige tijd afhankelijk van de voedselbank. Nu krijgt u te horen dat na drie jaar deze ondersteuning vanuit de voedselbank stopt (dit is staand beleid van de voedselbank). Dat lijkt onvoorstelbaar, en toch is dit sinds kort de realiteit van een bewoner in de wijk. Gelukkig is mevrouw door het armoede netwerk van ervaringsdeskundigen opgevangen en zorgen zij dat mevrouw te eten heeft. Maar waar is de gemeente in dit verhaal? Zo zijn er meer schrijnende verhalen van bewoners in de wijk. Een mevrouw die er na jaren moeizaam rondkomen met alleen AOW, bij hulp door een sociaal raadslid pas achter komt dat zij al jaren recht heeft op huurtoeslag. Dit valt echter maar een jaar met terugwerkende kracht aan te vragen.

In de nieuwe beleidsplannen wordt gesproken over maatwerk en de menselijke maat. In de praktijk is deze nog lang niet altijd zichtbaar. Wat voor een concrete acties en ondersteuning zijn er vanuit de gemeente die in dergelijke situaties een werkelijk vangnet zijn? Circa een kwart van de inwoners van Oosterflank heeft een inkomen tot 110% van het sociaal minimum. Momenteel zijn het mensen met een inkomen tot 150% van het sociaal minimum, die door stijgende energieprijzen, inflatie, toegenomen zorgkosten, niet meer rond kunnen komen en tot de risicogroep behoren. Ons advies luidt daarom om in de 'Monitor armoede en schulden' de doelgroep te verruimen tot de 150%. Zowel lagere inkomens als een steeds groter wordende groep middeninkomens besteed meer dan de helft van hun inkomen aan woonlasten. Bouw daarom gericht naar de vraag die er ligt.

In Oosterflank ligt het percentage jongeren met startkwalificatie met 58,6% onder het Rotterdamse gemiddelde. De wijk kent ook meer dan gemiddeld vroegtijdig schoolverlaters. Benader pro-actief ouders van vroegtijdig schoolverlaters en bied hen de nodige ondersteuning. Ons verzoek is of geïnventariseerd kan worden of de 'gemeentelijke gezinsaanpak' ook in Oosterflank kan worden toegepast.

De cijfers in de staat van de wijk laten ook zien, dat lang niet iedereen die hulp nodig heeft hierom vraagt, of de weg naar hulp kan vinden. Niet heel gek als je bekijkt hoeveel regelingen er zijn, de verdergaande digitalisering en vaak omslachtige procedures en lange doorloop/wachttijden. Bewoners zien door de vele bomen het bos niet meer.

Dit geldt helaas ook voor formele organisaties. Zo maakt nog niet elke school in de wijk gebruik van de subsidiemogelijkheden voor schoolontbijt of lunch. En was tot voor kort bij bestaande wijkkeukens ook niet bekend dat zij recht hebben op subsidie. Vandaar dat de Wijkraad Oosterflank ook acties heeft opgenomen in haar jaaractieplan.

Zo is er vanuit de welzijnspartij een kansenregisseur aangesteld. Welke een inventarisatie en plan maakt om armoede problematiek tegen te gaan. Een aanpak uit Den Haag is gekopieerd, de zogenaamde CAK Challenges, waarbij mensen die al 5 jaar op CAK lijst staan (hun zorgverzekering langer dan zes maanden niet hebben kunnen betalen), worden benaderd en ondersteuning aangeboden. Gelukkig is de tijd aangepast naar 1 jaar op de lijst. Ons advies is deze aanpak stadsbreed op te pakken.

Als wijkraad hebben wij geadviseerd ook in te zetten op deur tot deur/huisbezoeken. De cijfers geven een duidelijk beeld van de straten met de meeste bijstandsuitkeringen. De flyer rondes van de wijkraad leren dat het in deze straten is, waar wij de meeste overvolle brievenbussen aantreffen. Vaak een signaal dat degene(n) achter de voordeur het hoofd niet meer boven water kunnen houden.

Wij hopen dan ook dat de stratenaanpak serieus wordt aangepakt. Samen met welzijnspartijen en andere organisaties in de stad.

Tot onze verbazing heeft het wat moeite gekost, om eens in de maand medewerkers van Checkpoint Alexander in ons Huis van de wijk spreekuur te laten houden. Eens in de maand!? in een wijk met meer dan 10.000 inwoners waarvan een kwart rond het sociaal minimum leeft! Graag zien wij dan ook dergelijke ondersteuning op meerdere momenten en plaatsen.

Met grote zorg kijken wij naar de oplopende wachttijden voor (thuis)ondersteuning vanuit de WMO. Er zijn gevallen bekend waar de wachttijd oploopt tot meer dan een half jaar. De integrale aanpak staat mooi op papier, maar is keihard nodig in de praktijk. Schuldeisers en deurwaarders wachten niet zes maanden, totdat de WMO eindelijk van start komt. Wij vragen u dan ook meer in te zetten op voldoende mensen die vanuit de WMO ondersteunen, en snellere afhandeling van aanvragen. Hetzelfde geldt voor aanvragen bijzondere bijstand. De procedures zijn voor veel Rotterdammers te ingewikkeld, afhandeling van aanvragen duurt lang en een veel gehoorde reden voor afwijzing luidt: u had kunnen sparen. Volgens Fonds bijzondere noden is het aantal aanvragen op jaarbasis met 13 % gestegen.

Wijkraad Oosterflank ondersteunt van harte de wens van de gemeentelijke beleidsmakers om meer pro-actief stappen te zetten richting bewoners. Ons advies daarin luidt:

- Sluit eens in de zoveel tijd aan bij afspraken met sociaal raadslieden
- Sluit aan bij activiteiten in buurthuizen en andere verzamelplekken in de wijk
- De wijkraad nodigt u uit op onze rondes door de wijk.
- Loop mee met de gemeentelijke wijkteams, sociaal beheerders van woningcorporaties, en thuiszorgmedewerkers. Dit zijn de mensen die al achter de voordeuren komen. En het vertrouwen hebben van bewoners, waar de gemeente dat vertrouwen vaak is kwijtgeraakt.

Daarom ook de grote opgave aan u, om het vertrouwen in de gemeente te herstellen. Wees transparant, duidelijk en doe wat je belooft, kom afspraken (over wachttijden) na. Investeer in voldoende mensen in de WMO, bij welzijnspartijen en andere organisaties. Armoede en schulden komen nooit alleen. Stress, sociaal isolement, gezondheidsklachten komen vaak mee.

Als wij echt samen één stad zijn, dan laten wij niet zo veel Rotterdammers in de kou staan.

Dank u wel.

Contactgegevens:

Danielle Makabori

06 30 10 42 53

dr.makabori@wijkraadrotterdam.nl